

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

## Yttrande över promemorian Slopad skattefrihet för förmån av hälso- och sjukvård

### Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

### Innehållet i förslaget

Remissen innehåller Finansdepartementets promemoria för Slopad skattefrihet för förmån av hälso- och sjukvård. Förslaget innebär att befintliga regler om skattefrihet för förmåner av hälso- och sjukvård som arbetsgivare erbjuder anställda avskaffas. Samtidigt tas avdragsförbudet för utgifter för anställdas hälso- och sjukvård bort. Skattefrihet för förmån av vård och läkemedel utomlands vid insjuknande i samband med tjänstgöring utomlands kvarstår. Det föreslås också att sjukvårdsförsäkringsförmån ska värderas till ett belopp som motsvarar arbetsgivarens kostnad för förmånen. Bestämmelser om sjuk- eller olycksfallsförsäkringar som tecknats i samband med tjänst ska enligt förslaget mönstras ur skattelagstiftningen.

Ändringar föreslås i Inkomstskattelagen (1999:1229) och i Skatteförfarandelagen (2011:1244).

### Skälen för Regelrådets ställningstagande

#### Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorians avsnitt om bakgrund och gällande rätt beskrivs nuvarande regler och bakgrund till förslaget detaljerat.

I förslaget framförs att en huvudprincip för beskattning är att löner, arvoden, kostnadsersättningar, förmåner och andra inkomster som erhålls på grund av tjänst ska tas upp för beskattning. Med den gällande skattefriheten för förmån av hälso- och sjukvård frångås denna huvudprincip, vilket anges som skäl i promemorians avsnitt om överväganden och förslag. Där anges också att användningen av förmånen har ökat, eftersom det är skattemässigt förmånligt genom att marginaleffekter kan undvikas. Detta är en konsekvens av den nuvarande lagstiftningen som inte var avsedd. I och med att skattefriheten slopas kan samhällsekonomiska snedvridningar undvikas. I avsnittet om värdering av sjukvårdsförsäkringsförmån anges att skattepliktiga förmåner enligt huvudregeln ska värderas till marknadsvärdet, vilket föreslås vara arbetsgivarens kostnad för försäkringspremien. Enligt förslaget finns inget skäl att behandla förmån av hälso- och sjukvård skatterättsligt annorlunda än andra förmåner.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

## Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Regelrådet kan konstatera att det saknas en beskrivning av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd.

Regelrådet kan emellertid också konstatera av de resonemang som förs i konsekvensutredningen rörande effekter på företag att förslagsställaren har beräknat dem i relation till nuläget. Därmed ges indirekt en beskrivning av effekter av om ingen reglering kommer till stånd. Vidare finns i avsnittet om offentligfinansiella effekter en känslighetsanalys som kvantifierar effekter i olika scenarion. Där redogörs också för kostnader vid ett oförändrat beteende.

Regelrådet kan ha förståelse för att det i detta fall handlar om att förslagsställaren önskat eliminera snedvridningar till följd av skattefriheten och att detta i sig medför en begränsning av alternativa lösningar. Det hade dock, enligt Regelrådets bedömning, varit önskvärt om förslagsställaren hade redovisat ett resonemang om detta i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner trots ovanstående invändningar att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekterna av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

## Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningens avsnitt om förslagets förenlighet med EU-rätten hänvisar förslagsställaren till gällande riktlinjer för skattepolitiken och kravet på att skattepolitiken ska vara förenlig med EU-rätten. Vidare anges att förslaget bedöms vara förenligt med denna.

Även om skattepolitiken är en nationell angelägenhet finns, enligt Regelrådets bedömning, flera hänsyn som ska tas till EU-rätten. Regelrådet anser att det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade redovisat vilken EU-rätt som är aktuell i bedömningen. Regelrådet finner dock ingen anledning att i detta fall ifrågasätta förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

## Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen redogörs för den planerade tidpunkten för ikraftträdandet. Reglerna ska tillämpas för första gången på förmåner av hälso- och sjukvård och läkemedel som har tillhandahållits efter den 30 juni 2018. Avseende regler för sjuk och olycksfallsförsäkringar som tecknats i samband med tjänst före ikraftträdande kommer nuvarande regler att fortsätta att gälla. Samtliga ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2018.

Regelrådet kan konstatera att det saknas redovisning beträffande behovet av speciella informationsinsatser.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av särskild tidpunkt för ikraftträdande är godtagbar, men att redovisningen av behov av speciella informationsinsatser är bristfällig.

## Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen redogörs för berörda företag. De företag som påverkas är alla företag som betalar privata sjukvårdsförsäkringar och privat hälso- och sjukvård för sina anställda, så kallade

förmånggivare. Utöver det påverkas försäkringsbolag som erbjuder sjukvårdsförsäkringar till arbetsgivare, samt privata hälso- och sjukvårdsföretag genom att efterfrågan på deras tjänster kan förväntas minska av förslaget. Vad gäller försäkringsbolag som erbjuder privata sjukvårdsförsäkringar anges det finnas 17 aktörer. Vidare uppges att marknaden domineras av fem stora aktörer som tillsammans har ca 90 % av marknaden. Antalet företag som utför vårdtjänster inom ramen för privata sjukförsäkringar, eller till privatbetalande kunder är enligt förslagsställaren okänt, hela branschen som skulle kunna påverkas består av 5 300 företag. Enligt förslagsställaren utgörs denna grupp av 44% med 1-9 anställda, 1 % med 50-249 anställda och 17 företag har över 250 anställda.

Regelrådet kan konstatera att det saknas redovisning av berörda förmånggivare utifrån antal och storlek. Regelrådet kan vidare konstatera att det saknas beskrivning av försäkringsbolagens storlek.

Regelrådet anser att det hade varit önskvärt med en mer detaljerad beskrivning av företagens storlek vad gäller förmånggivare och försäkringsbolag. Regelrådet finner det inte osannolikt att utnyttjandet av förmånen kan variera mellan företag beroende på bransch, storlek eller vilken fas ett företag befinner sig i. En djupare analys av användandet av förmånen hade ökat förståelsen för förslagets konsekvenser. Regelrådet kan konstatera att det hade varit önskvärt med en sådan analys.

Trots det angivna finner Regelrådet förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

## **Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet**

### *Administrativa kostnader*

I avsnittet om effekter på företag uppges tidsåtgången för att beräkna och administrera en förmån som inte är en bilförmån. Uppgiften är hämtad från Tillväxtverkets databas MALIN och uppges vara 12 minuter per förmån. Det medför en kostnad på 48 kronor per tillfälle som en förmån måste beräknas och hanteras om arbetet utförs av en ekonomiassistent med 28 800 i månadslön.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets administrativa kostnader är godtagbar.

### *Andra kostnader och verksamhet*

I konsekvensutredningen anges att kostnaderna för förmånggivarna kommer att öka eftersom förslaget innebär att de ska betala arbetsgivaravgifter på förmånernas värde. Samtidigt blir förmånsvärdet avdragsgillt, vilket, enligt förslagsställaren, minskar effekten. Förslagsställaren kvantifierar effekten genom ett räkneexempel som tydligt visar hur kostnaderna för företagen påverkas. Arbetsgivaravgiften ökar, de avdragsgilla kostnaderna ökar och bolagsskatten minskar, vilket leder till att förslaget ökar företagens direkta kostnader med cirka 2,5 %. Det finns också under avsnittet om offentligfinansiella effekter en översiktstabell som anger att arbetsgivaravgifterna ökar med 671 miljoner kronor och att bolagsskatten minskar med 618 miljoner kronor. Vidare uppges att förslaget innebär intäktsbortfall för försäkringsbolag och minskad efterfrågan på privata vårdgivares tjänster. Avseende försäkringsbolagens inkomstbortfall anges att med vissa givna antaganden och bedömningar att premieintäkterna kan minska med cirka 616 miljoner kronor.

Regelrådet kan konstatera att det saknas en uppskattning av storleken på privata vårdgivares intäktsbortfall. Regelrådet finner att en sådan redovisning hade förbättrat kvaliteten på konsekvensutredningen. Vidare finner Regelrådet det inte uteslutet att förslaget har påverkan på företagets verksamhet till exempel genom påverkan på sjukskrivningstider. Det hade varit önskvärt med en mer detaljerad beskrivning av påverkan på företagets verksamhet.

Regelrådet finner likväl redovisningen av andra kostnader och effekter på verksamheten godtagbar.

### **Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag**

Regelrådet har i konsekvensutredningen inte funnit någon beskrivning av hur förslaget påverkar konkurrensförhållanden för berörda företag. I avsnittet om effekter för offentlig sektor anges att en viss ökning av efterfrågan på offentligfinansierad vård kan antas uppstå till följd av att privatfinansieringen kan antas minska.

Regelrådet bedömer att en viss påverkan på företagens konkurrensförhållanden kan antas uppstå då förmånen kan förmodas göra arbetsgivaren mer attraktiv hos arbetstagare. Regelrådet finner det inte osannolikt att företag skulle kunna använda förmånen för att attrahera personal eller att det utgör en viktig komponent i personalpolitiken i vissa branscher. Förslaget skulle därmed kunna påverka vissa företags konkurrensförmåga. Regelrådet kan konstatera att en analys av hur förslaget kan påverka företagens konkurrensförmåga hade ökat förståelsen för konsekvensen av förslaget.

Regelrådet finner förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på företagens konkurrensförmåga bristfällig.

### **Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden**

Regelrådet har i konsekvensutredningen inte funnit någon beskrivning av regleringens påverkan på företag i andra avseenden.

Regelrådet kan inte heller se att regleringen påverkar företag i andra avseenden än de som anges under kostnader och konkurrenspåverkan.

Regelrådet finner mot den bakgrunden att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden ändå är godtagbar.

### **Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning**

Regelrådet har i konsekvensutredningen inte funnit någon beskrivning av om särskild hänsyn tagits till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner mot den bakgrunden att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning är bristfällig.

## Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att konsekvensutredningen hade kunnat innehålla mer detaljerade beskrivningar av några punkter, framförallt avseende påverkan på företagens konkurrensförmåga och särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Vidare kan Regelrådet konstatera att effekter på företag hade kunnat beskrivas bättre och mer sammanhållet i avsett avsnitt för att underlätta för läsaren att förstå konsekvenserna. En mer detaljerad beskrivning av vilka företag som idag använder förmånen hade också kunnat bidra till en bättre förståelse för effekterna av förslaget. Redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch, liksom av de kostnads- och verksamhetsmässiga effekterna bedöms ändå vara tillräckligt väl beskrivna för att ge en uppfattning om förslagets konsekvenser.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 november 2017.

I beslutet deltog Samuel Engblom ordförande, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer

Ärendet föredrogs av Kristina Jansson.



Samuel Engblom  
Ordförande



Kristina Jansson  
Föredragande